बजार अनुगमन प्रतिवेदन

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, नवलपरासी (ब.सु.पू.)

२०७८ आश्विन १२

Scanned with CamScanner

विषयसूचि

पृष्ठभुमी :..Error! Bookmark not defined.

बजार अनुगमनको उद्देश्यः..3

बजार अनुगमनको विधीः..4

अनुगमनका सीमाहरुः..4

बजार अनुगमन टोलिको नामः..4

बजार अनुगमनको स्थलगत अवस्था:..5

अनुगमन टोलीले भोग्नु परेका समस्याहरुः..7

अनुगमनमा व्यवशायीको प्रतिक्रियाः..7

अनुगमनमा आम नागरिकको प्रतिक्रियाः..7

बजार अनुगमन टोलीको निष्कर्षः..8

बजार निरीक्षण फारामः..8

Scanned with CamScanner

पृष्ठभुमी :

नवलपरासी (ब.सु.पु.) जिल्ला नेपालको केन्द्र भागमा रहेको तथा उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रका लागि प्रचुर सम्भावना भएको जिल्ला हो । यस जिल्लाका मुख्य बजार केन्द्रहरु महेन्द्र राजमार्गको दायाँबायाँ कावासोती, गैंडाकोट, देवचुली तथा मध्यविन्दू नगरपालिकामा रहेका छन् । छिमेकी राष्ट्र भारतसँग सीमाना जोडिएको गण्डकी प्रदेशको एकमात्र जिल्ला भएकाले वस्तु वा सेवाको निकासी पैठारी लगायत उद्योग वाणिज्य स्थापना र सञ्चालनका दृष्टिले यस जिल्लाको भुमिका महत्वपूर्ण छ । राज्यले अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण खम्बा निजी क्षेत्रलाई मानेको र निजी क्षेत्रले नै ठूलो मात्रामा वस्तु तथा सेवाको वितरण गर्ने वजार प्रणालीको अवलम्वन हाम्रो देशमा गरीएको छ । यसरी वस्तु तथा सेवाको वितरण गर्दा नागरिकको गुणस्तरीय एवं कम मूल्यमा वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्ने अधिकार कायम हुने भएकाले उपभोक्ताको हकहित संरक्षण गर्नु राज्यको एक प्रमुख दायित्व हो । साथै राज्य समग्र व्यवस्थाको केन्द्र भएकोले राज्य वजारमाथि नियन्त्रण एवं नियमनको महत्वपुर्ण भुमिकामा रहेको छ ।

बजार अनुगमनको उद्देश्य:

गण्डकी प्रदेशको **बजार अनुगमन नियमावली,** २०७६ को आधिनमा रही मिति २०७८।०६।१२ गते नवलपरासी जिल्ला, देवचुली नगरपालिका वडा नं. १५ का विभिन्न व्यापारिक प्रतिष्ठानको अनुगमन गर्ने तथा बजार चेतना जागृत गरी स्वच्छ बजार संयन्त्र विकास गरी उपभोक्ता अधिकारको समेत रक्षा गर्ने उद्देश्यले नियमनकारी निकायको रुपमा **पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ती मन्त्रालय**, उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतको घरेलु तथा साना **उद्योग कार्यालय, नवलपरासी (ब.सु.पूर्व)** को वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुका साथै अन्य उद्देश्यहरु निम्नानुसार छन् ।

क) कानुन बमोजिम दर्ता कायम भई व्यवसाय भए/नभएको अनुगमन गर्नु.

ख) म्याद गुज्रेको तथा अखाद्य वस्तुको विक्री वितरणलई निरुत्साहित गर्नु,

ग) करको दायरामा व्यापार व्यावसाय भए/नभएको जाँच गर्नु.

घ) प्रचलित कानुन बमोजिम अनुमति लिई व्यावसाय गरे/नगरेको यकिन गर्नु.

ङ) वजारको मूल्य एवं मूल्य प्रणालीको बारेमा जानकारी लिनु.

Scanned with CamScanner

च) खाद्य तथा दैनिक उपभोग्य सामाग्रीको कृतिम अभाव तथा कालोवजारी नियन्त्रण गर्नु.

छ) उपभोक्ता हितका बारेमा सचेत गराउनु,

ज) सहायक बजार क्षेत्रहरुमा समेत अनुगमन गर्नु आदी ।

बजार अनुगमनको विधीः

१. स्थलगत अनुगमन

२. अन्तर्वार्ता

अनुगमनका सीमाहरुः

a. निश्चित समय,

b. अनुगमनका लागी पर्याप्त प्रविधि तथा प्रविधीक जनशक्तिको न्यूनता,

वजार अनुगमन टोलिको नामः

देवचुली नगरपालिका अनुगमन टोली (मितिः २०७८ आश्विन १२)

सि.नं.	नाम	पद	कार्यालय	दर्जा
१	सागर खनाल	कार्यालय प्रमुख	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	संयोजक
२	सागर पन्त	प्र.नि.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सदस्य
३	जिवलाल श्रेष्ठ	शा.अ.	देवचुली नगरपालिका	सदस्य
४	कुश्माखर सापकोटा	खरिदार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सदस्य
५	तेज प्रसाद न्यौपाने	सदस्य	देवुचली उद्योग वाणिज्य संघ, नवलपुर	सदस्य
६	डोरमान गिरी	अध्यक्ष	उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च, नवलपुर	सदस्य
७	विष्णु भण्डारी	सदस्य	नेपाल पत्रकार महासंघ, नवलपुर	सदस्य
८	जीवन श्रेष्ठ	सदस्य	उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च, नवलपुर	सदस्य
९	लक्ष्मण बन सन्यासी	ह.स.चा.	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	सदस्य

२०७८।६।१२
संयोजक

Scanned with CamScanner

१०	राधिका सापकोटा	अ.छैंठौं	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	सदस्य-सचिव

बजार अनुगमनको स्थलगत अवस्था:

क) देवचुली क्षेत्रको अनुगमनको स्थलगत अवस्था

बजार अनुगमन टोली यस कार्यालयमा ठिक ७ बजे जम्मा भई देवचुली क्षेत्र तर्फ प्रस्थान गरेको थियो । त्यहाँ पुग्दा अधिकांश पसलहरुमा मुल्य सूची नरहेको, म्याद गुज्रेको समानाहरु राख्ने छुट्टै कक्षको प्रवन्ध नभएको, केहि पसलहरु विना दर्ता सञ्चालन भएको एवं केहि पसलहरुमा म्याद नाघेका सामाग्रीहरु समेत पाईयो । अनुगमन टोलीले अधिकांश पसलहरुमा गई व्यावसायीहरुले पालना गर्नुपर्ने नियमहरुको बारेमा जानकारी गराईयो । यसरी बजार क्षेत्रका १५ वटा वाणिज्य फर्म तथा उद्योगहरुमा अनुगमन गर्दा निम्न बमोजिम भेटीयो :

१. केही व्यवसाय दर्ता नगरी सञ्चालन गर्ने गरेको.
२. कानुन बमोजिम अनुमति लिनुपर्ने व्यवसाय अनुमति बिना सञ्चालन गरेको.
३. मूल्य सुचि नरहेको.
४. खाद्य पदार्थमा लेवल नरहेको.
५. खरिद बिक्री विल राख्ने नगरेको.
६. म्याद नाघेको सामाग्री भेटीएको,
७. अधिकांश निर्माण सामाग्रीहरुको पसलमा खरिद विल र विक्री विल राखेको,
८. सुर्ति तथा मदिराजन्य वस्तुहरुको छुट्टै अनुमति लिने नगरेको,
९. ग्राहकले देख्ने ठाँउमा साइनोड नराखेको,
१०. सम्वन्धित निकायमा दर्ता गरेका प्रमाणपत्रहरु देखिने ठाँउमा नराखेको, आदि।

बजार अनुगमन गरिएका प्रतिष्ठान र सम्वद्ध विवरण:

क्र. सं.	प्रतिष्ठानको नाम, ठेगाना	प्रोपाईटरको नाम	मोबाईल नं.	सूचना/ कैफियत
१	सुवेदी किराना पसल	माया सुवेदी	९८४७०९१९८२	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।

(हस्ताक्षर) २०७८।३।१२ संयोजक

				-म्याद नाघेका १.५ लिटरका ४ थान फेन्टा नष्ट गरिएको
२	अधिकारी हेल्थ केयर प्रा.लि.	सन्देश अधिकारी	९८४००६४६४९	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको। -म्याद नाघेको १ केजीको१ थान हर्लिक्स बरामद गरिएको
३	लम्साल किराना पसल	ऋषिराम लम्साल	९८६७३८१५३७	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
४	कालिका जनरल स्टोर्स	रुपनारायण श्रेष्ठ	९८११५४०४३८	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
५	लम्साल स्वास्थ्य क्लिनिक	विकास लम्साल	९८०७११८३७६	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
६	गिता किराना पसल	गिता तिवारी	९८४७२७१९६६	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
७	दिप दिया ईन्टरप्राईजेज	तारा अधिकारी	९८५७००५३१२	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
८	सलिमा ईन्टरप्राईजेज	हिकमद्दिन मिया	९८०६९५८२१५	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
९	भट्टराई कोल्ड स्टोर्स	प्रदिप भट्टराई	९८२१४७७०७९	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
१०	न्यू मुना फेमिली रेष्टुरेण्ट	गोपाल सरु श्रेष्ठ	९८६२५९६१५७	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
११	होटल हेल्लो नमस्ते एण्ड गेष्ट हाउस	विष्णु खेरल	९८५७०४२३२८	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको।
१२	गोपाल ईन्टरप्राईजेज	गोपाल दुङ्गाना	९८६३३२३७६७	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको। -२.२५ लिटरका २ वटा फेन्टा र स्प्राईट नष्ट गरिएको।

संयोजक

Scanned with CamScanner

१३	पौडेल खुद्रा किराना पसल	विष्णु पौडेल	९८४०२८४७०७	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको। -प्याकेटेड मसरुम- ३ थान नष्ट गरिएको।
१४	देवचुली मार्ट	धिरन भट्टराई उपाध्याय	९८४७०९६४०१	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको। -७०० मि.लि. को लेमन जुस- ५ थान नष्ट गरिएको।
१५	साधना संगम स्टोर्स	चन्द्रहरि अर्याल	९८१७५३२९७९	-उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको। -मसला २७ थान, साबुन- ४ थान, सुजी (४०० ग्राम)- ९ थान, नीर- ७३ थान, टोस्ट- १ थान बरामद गरिएको।

अनुगमन टोलीले भोग्नु परेका समस्याहरु:

१. प्रविधिको अभावमा खाद्य पदार्थको प्रयोगशाला परीक्षण गर्न कठिनाई भएको.

२. समयको कारण सबै पसलहरुमा अनुगमन गर्न नसकिएको।

अनुगमनमा व्यवशायीको प्रतिक्रिया:

१. व्यवसायिक शिक्षाको कमीले गर्दा अनुगमन गरिने प्रतिष्ठानका जिम्मेवार अधिकारी आत्तिने, डराउने समेत देखिएको।

२. व्यवसायीलाई उपभोक्ता हित, हक, अधिकार, गुणस्तरीयता, फर्मको दर्ता, नवीकरण जस्ता विषयमा जानकारी दिंदा सकरात्मक प्रतिक्रिया दर्शाउने।

अनुगमनमा आम नागरिकको प्रतिक्रिया:

१. स्थानीय/ उपभोक्ता हित सँग बजार अनुगमन प्रत्यक्ष जोडिने हुँदा स्थानीयले बजार अनुगमनको स्वागत गर्ने।

२. स्थानीय नगरपालिका तथा वडाका प्रतिनिधी, स्थानीय पालिकाका कर्मचारी समेत बजार अनुगमनमा सहभागी भएका।

२०८०।६।१२
संयोजक

Scanned with CamScanner

बजार अनुगमन टोलीको निष्कर्षः

१. बजार अनुगमन नियमित गर्न अनिवार्य हुने।

२. अनुगमनको क्रममा उपभोक्ता तथा व्यवशायिक शिक्षा, सूचना प्रदान गर्न अनिवार्य हुने।

३. बजार अनुगमनको प्रभाव सकरात्मक पर्ने हुँदा निरन्तर बजार अनुगमन गर्नाले उपभोक्ता हित तथा व्यवशायिक चेतना विस्तार हुने।

४. स्थानीय स्तरमा बजार अनुगमन हुँदा ठूला उद्योगी, व्यवशायी समेत सही ढंगले व्यवशायिक क्रियाकलाप गर्न प्रेरित हुने।

बजार निरीक्षण फारामः

बजार निरीक्षण नमूना फाराम यसैसाथ संलग्न गरिएको छ।

२०७८।६।१२
संयोजक

Scanned with CamScanner

अनुसूची-3

नियम १६ को उपनियम (४) तथा नियम 22 सँग सम्बन्धित

बजार अनुगमन फाराम

व्यापारिक प्रतिष्ठानको नामः श्री साधना संगम स्टोर्स

ठेगानाः देवचुली १५

प्रोपाइटर वा फर्म धनीको नामः चन्द्रहरी अर्याल

फोन नं.

अनुगमन मितिः २०८०।६।१२

जिल्ला बजार अनुगमन टोली नवलपरासी (व.सु.पू.) बाट तपाईको पसल/होटल/रेष्टुरेन्ट/उद्योगमा अनुगमन गर्दा निम्न अनुरुपको स्थिति भेटिएकोले देहाय अनुसार गर्नु गराउनु हुन निर्देशन दिइएको छ । उक्त निर्देशनहरु अनुगमन गर्दा पालना नभएको पाइएमा प्रचलित कानुन वमोजिम कडा कारवाही हुने व्यहोरा जानकारी गरिन्छ ।

क्र.सं.	विवरण	भएको	नभएको	नविकरण	टोलीबाट दिइएको निर्देशन	कैफियत
1.	मूल्य सूची					
2	साइन वोर्ड		✓		मूल्यसूची राख्नुहुन	
3	व्यवसाय दर्ता र नविकरण		✓		साइनबोर्ड राख्नुहुन; घरेलु कार्यालयमा दर्ता गर्नुहुन	घरेलु कार्यालयमा दर्ता ...
4	PAN नम्वर/VAT नम्वर मा दर्ता	✓				
5	नापतौलको प्रमाण	✓				
6	म्याद नाघेका सामाग्री राख्ने कक्ष				म्याद नाघेका सामाग्री छुट्टै स्थानमा राख्नुहुन	
7	विक्री विल दिने प्रकृया भए/नभएको	✓				
8	खाद्य अनुज्ञा-पत्र (खाद्य उद्योगको लागि)					
9	खरिद विल भए/नभएको					
10	सरसफाइको अवस्था		✓		सरसफाइमा ध्यान दिनुहुन	

निरीक्षण टोली

क्र.सं.	नाम थर तथा पद	कार्यालय	पद	हस्ताक्षर
1		घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, न.प.(ब.सु.पू.)		
2	गंगा रिजाल	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, न.प.(ब.सु.पू.)		[signature]
3	कृष्णमाया सापकोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, न.प.(ब.सु.पू.)		
4	गंगा पन्त चौधरी	उद्योग वाणिज्य संघ,		[signature]
5	वेद प्रसाद पाण्डे	उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च, न.प.(ब.सु.पू.)		[signature]
6	सोमनाथ [illegible]	नेपाल पत्रकार महासंघ, न.प.(ब.सु.पू.)		[signature]
7	[illegible] सिंह	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, न.प.(ब.सु.पू.)		[signature]
8		देवचुली न.पा.		
	राधिका सापकोटा			

माथि उल्लेखित व्यवस्था मिलाउने भनी सहि गर्ने सञ्चालक/उत्पादक/विक्रेताको

नाम थरः चन्द्रहरी अर्याल

हस्ताक्षरः

ठेगाना र मितिः [signature]

व्यवसायको छाप

बरामदी सामाग्रीहरु

१) शाही पनिर मसाला (कोन्ट) - २०gm - १५ थान
२) चाट मसाला (कोन्ट) - ५०gm - ४ थान
३) सब्जी मसाला (कोन्ट) - ५०gm - ८ थान
४) जिरा को (कोन्ट) [illegible] थान
५) Assure soap ७५gm - २ पिस
६) Assure soap १००gm - २ पिस
७) दुल्पी ५००gm - ९ थान
८) Robin १५०ml - २० थान
९) [illegible] ६५ml - २३ थान
१०) toast - ३०५gm - [illegible] थान

Scanned with CamScanner